

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Fvldensivm Antiqvitatvm Libri IIII.

Brouwer, Christoph

Antverpiæ, 1612

Cap. III. Eiusdem basilicæ dedicatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39712

C A P V T III.

De eiusdem Basilicae Dedicatione.

ANNALES Francorum probati scriptoris, quem Pithœus Postea aucti
primùm à tenebris vindicauit, ad annum Christi na- Annal Fel-
scensis DCCCXIX. Hoc anno basilica S. Bonifacij martyris in cœno- deus.nomi-
bio Fuldenſi ab Heiſtulfo Archiepiscopo dedicata eſt, in honorem Do- ne.
mini Saluatoris, & omnium Sanctorum eius. Translataque ſunt oſſa
S. Martyris Kal. Nouembribus. Memoria, ut opinor, nusquam
publicè quidem expreſſior, &, vt de Annalibus iſtiſ ſuſpicari
ſemper ſoleo, propè hīc domi nata, tam ſignatè Fuldenſium reſ
euoluunt: verumtamen multo clariflimum huius dedicatio-
niſ monumentum reperimus ad calcem verſuum, quos Can-
didus olim ſcripſit; quod à Rhabano relictum, egregiè reīn
vniuersam illuſtrat:

Denotatio Dedicationis Ecclesiæ S. Saluatoris con-
ſtructæ in monaſterio Fuldae, vbi pretiosus Martyr, &
electus Dei Pontifex Bonifacius, corpore ſacro quiescit,
intercedens pro famulis ibidem Deo fideliter ſeruienti-
bus ad Dominum Deum ſuum, qui eum piā miferatio-
ne ſibi elegit in Sacerdotem magnum, ad ſacrifican-
dum ei hostiam laudis.

Anno Dominice Incarnationis DCCCXVIII. Indictione XII. Dedicatio
mensis Nou. 1. die mensis, dedicatum eſt hoc templum ab Heiſtulfo Ar- maioru Ec-
chiepiscopo Moguntiacensiſ Eccleſia, in honorem S. Saluatoris, Domini
videlicet noſtri Iefu Christi, & in honorem S. Dei Genitricis Mariæ,
& S. Petri Apoſtoli, & ceterorum Apoſtolorum Domini, & S. Ioan-
nis Baptiſta, & S. Bonifacij Martyris Christi, & aliorum plurimo-
rum Sanctorum. Et translatum eſt ipsa die, ab eodem Archiepiscopo, Translatio
Bonifacij, poſt martyriū eius expletis annis LXV. mensibus IIII. diebus
XXVI. in locum, quem ei præparauerat venerabilis Abbas Aegil, una
cum fratribus eiusdem monaſterij cum magno studio & piā deuotione.

O 3

In

In cryptâ Orientali versus Rhabani.

Hoc heremita sacer Antonius adstat ad altar:

Hoc senior Paulus, martyr Anastasius.

Hic monachus Saba, simul & Theodosius Abbas,
Adsistunt votis atque piis precibus.

In porticu Septemtrionali, hoc est, in sinistrâ
absidâ Orientalis.

Leuita hanc Stephanus simul & Laurentius aram
Exornant meritis, Pancratiusque pius.

Donatus, Victor, Vincentius & Cyriacus,
Quintinus martyr, atque Sebastianus,
Cumque quater denis Ferruciuss ipse, precando
Instat Martyribus: poscite lucis opem.

In absidâ Orientali.

Hoc altare Deo primum Bonifacius ipse,
Nam Saluatori ritè dicauit amor.

Quod super exstructum Heistolf sacrauerat, atque
Sanctorum spolia plura locauit ibi.

Hic Saluatoris, pariter Genitricis, & huius
Bissenii & comitum dignus habetur honor.

In porticu Meridianâ, id est, in dexterâ
eiusdem absidæ.

Hic Clemens martyr, pariter cum martyre Lino,

^{*Fabianus} Sanctus Alexander, & Faianus adest;
Marcellus, Stephanus, Cornelius & Cyprianus,
Lactentium & turba sanguine tintâ suo.
Hiisque Saturninus, martyrque Georgius aptè
Exorat iunctus pro populis Dominum.

Ad crucem, ubi Martyr Bonifacius primum
fuerat tumulatus.

Membra beata senex Bonifacius hic sua clausit,

Postquam martyrio astra superna petit.

Qui translatus ab hinc, precibus tamen adstat honestis;

Munera vice sui multa reliquit & hic.

Pars

Pars crucis hic Domini est, ubi caesus parsque columnæ,
Petra cruentata, Calvariaeque locus.

Spongia, quæ Christo potum porrexit aceti;
Cum quâ hic sancti mixta locant spolia,
Andreas, Paulus, Geruasius atque Protasius,

Felix & Papias, sanctus Apollinaris.

Gregorius præsul, Cosmas simul & Damianus,
Atque Coronati quatuor ecce manent.

*Landebertus honor, Leudgarius & Nicolaus,
Cæcilia, Eugenia, martyr Anastasia.

Commanet hic Simeon, Christi portator honestus;
Zacharias vates, atque videns Samuel.

In parte Septemtrionali transuersæ domus.

Martyr Agatha Dei, Petronella, & tu Iuliana,
Lucia, Perpetua, nosque Sabina ^{*fons.} fave.

Regina virgo coniuncta sororibus iſtis,
Tu nobis pandas regna poli precibus.

In sinistrâ illius arcus, qui respicit domum
Orientalem.

Lucas, qui scripsit cum gestis dogmata Christi,
Vincis hic Petri mixta locat spolia.

Augustinus adest, Germanus & ipse ^{*Remigius,} Remeius,
Maximinus Præsul, atque Medardus ouat.

In dexterâ eiusdem.

Marcus, Euangelium qui scripserat arte Pelasga,
Martyre cum Paulo hic atque Ioanne manet.

Ipse Valentinus, Gorgonius atque Nazarius,
Germani & septem, Gordianusque simul.

Candidus, Exuperius, Victor, Mauricius, atque
Quos nobis Christe ritè fauere facias.

^{*Lambertus}

In parte Meridianâ ipsius transuersæ domus.

Agnes & Eufemia, Genofea, Susanna, Columba,
Hoc altare ornant ritè suis precibus.

Cum queis tu Brigita, & tu virgo Scholastica semper
Placatum nobis Altithronum facias.

^{*Remigius,}

^{*Exuperius,}

In

owen
liquitate
denses,
TV
9

In absidâ Occidentali, vbi martyr
Bonifacius quiescit.

Pars hîc ecce loci est, quo Christus ad astra petiuit,
Præsepis partem continet ara Dei hæc.
Syndonis, mensæ, peluis, partemque sepulchri,
Principis & Petri sacra tenet spolia.
Baptista & Domini hîc, Martinus, Hilariusque est.
Hic Leo, Syluester, atque Dionysius.
Quos tumulo hîc sacro Bonifacius adsoianit,
Albanusque sius & * Cilianus adeſt.

*Cilianus

In cryptâ eiusdem absidæ.

Hanc Benedicte pater cryptam, tutaberis aram;
Sanctus Honoratus hunc simul ipse colit.
Hicque Columbanus fixa stat ritè columnâ;
Martyris & tumulo subſidia apta feret.

Absida hîc repetita toties, Græcis Latinisque absis est, fornicis curuatura; quo sensu Plinius, cubiculum in absidâ curuatum, dixit. Et adpositè ad huius ætatis vsum Walafridus Strabo de rebus Ecclesiasticis cap. vi. absidam describit eam basilicæ partem, quæ lumen acceptum per arcum intromittit. Cuiusmodi partes cum temporis iniuria plures Fuldensi basilicæ detraxerit, absidarum hunc situm ægrè est ut iam tibi in conspectum reducam. Porro Auctorem huius consecrationis Hrabanus ceu remunerans, cum libros de Institutione clericorum Haistulpho dicat, addit versus facti memores:

Nam quia tu templum dedicasti Martyris almi,
Per seruum donum hoc Martyr & ipse dedit.
Nam est nonus decimus octingentesimus annus,
Ex quo Saluator venit in arua pius.

Coronidem addo tamquam annulo gemmam, ex ipsius Rhabani martyrologio, quod Tomo v i. Lectionis antiquæ ex S. Galli nobili monasterio clarissimus I.C. Henricus Canisius in lucem extulit: Kalendis Nouembrib. Eodem die in monasterio Fulda dedicatio Ecclesiæ S. Bonifacij, & translatio corporis eiusdem sancti Martyris.

Rhabanus
ad Heistul-
phum Archi-
episcopum
Mogunt.

CAPUT